

**UCHWAŁA NR 7/11/2024
KOMISJI ODZNAKI HONOROWEJ
MIASTA ŁUKOWA**

z dnia 21 października 2024 r.

**w sprawie wniosku o nadanie Marii Halinie Balińskiej
Odznaki Honorowej za Zasługi dla Łukowa.**

Na podstawie § 5 ust.6 pkt. 1 Regulaminu pracy Komisji Odznaki Honorowej za Zasługi dla Łukowa - Komisja postanawia:

§ 1. Wystąpić do Rady Miasta Łuków z wnioskiem o nadanie **Marii Halinie Balińskiej** Odznaki Honorowej za Zasługi dla Łukowa.

§ 2. Uzasadnienie wniosku stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Komisji

Artur Czubaszek

*Załącznik do uchwały Nr 7/11/2024
Komisji Odznaki Honorowej Miasta Łukowa
z dnia 21 października 2024 r.*

Uzasadnienie

Maria Halina Balińska urodziła się 29 czerwca 1949 r. w Lublinie, a zmarła 27 czerwca 2024 r. w Krynicy Łukowskiej. Jej Matka umarła przy porodzie. Marię wychowywała Babcia, Pani Kamila Kalusińska.

Młoda Maria Halina Balińska Uczyła Się W Szkole Podstawowej Nr 2 w Łukowie, a następnie - w Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Łukowie. Mieszkała wtedy w nieistniejącym już dziś - drewnianym domu przy ul. Międzyrzeckiej.

Była dzieckiem żwawym, niesfornym i niepokornym, nad którym trudno było zapanować. To zapowiadało ogromną samodzielność i umiłowanie wolności, jakie charakteryzowały ją w życiu dorosłym.

Po zdaniu matury – Maria Halina Balińska rozpoczęła pracę w Powiatowym Domu Kultury w Łukowie – w skład którego wchodził, m.in. Młodzieżowy Dom Kultury (którym kierowała w latach 1980-1985).

W r. 1975 Powiatowy Dom Kultury Został (w związku z reformą administracyjną) przekształcony w Łukowski Ośrodek Kultury. W 1985 r. Maria Halina Balińska zrezygnowała z pracy w tej instytucji, zostając (do 1991 r.) Dyrektorem Gminnego Ośrodka Kultury Ulanie (którą to instytucją zarządzała także wcześniej, w latach 1972-1974).

W obu tych ośrodkach kultury zapisała się „złotymi zgłoskami”, jako osoba niezwykle dynamiczna, pomysłowa, ambitna i oryginalna w działaniu. A jednocześnie – świetnie współpracująca z różnymi środowiskami.

W roku 1983 Maria Halina Balińska została magistrem pedagogiki na Wydziale Pedagogiki I Psychologii Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku, w zakresie pracy kulturalno-oświatowej.

W 1989 r. – ukończyła Podyplomowe Studium Kultury Żywego Słowa na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Natomiast w 2004 r. - została absolwentem studiów podyplomowych o specjalności: „Fundusze Unii Europejskiej”, na Wydziale Prawa I Administracji Uniwersytetu Łódzkiego.

W roku 1991 – Maria Halina Balińska powróciła do pracy w ŁOK-u, wygrywając konkurs na stanowisko jego dyrektora. Niemal trzynaście lat jej działalności na tym stanowisku to setki imprez kulturalnych o zasięgu (i poziomie) wykraczającym często - daleko poza Łuków.

To także „przeprowadzka” z budynku dawnego Towarzystwa Kulturalnego „Ogniwo” (zajmowanego obecnie przez Bibliotekę) Do Tzw. „Domu Partii” (Czyli Dawnego Komitetu Miejskiego PZPR).

To ogromna rzesza młodych i dorosłych łukowian, którzy mieli okazje uczestniczyć w „Kulturze” przez duże „K”.

To czas, kiedy Łuków - na kulturalnej mapie polski - dorównywał wojewódzkim Siedlcom.

Działo się tak, przede wszystkim, ze względu na niezwykłą osobowość Marii Haliny Balińskiej. Jej umiejętność „wyławiania” prawdziwych talentów. I odwagę w prezentowaniu nowoczesnych form upowszechniania kultury, nietypowych dla małego miasta, jakim był Łuków.

Kobieta okazałej postury, potrafiła posługiwać się zarówno stentorowym głosem, jak i teatralnym szeptem. Była wybitną interpretatorką i recytatorką tekstów. Zaś w kontaktach z ludźmi - emanowała ciepłem, ciekawością i dobrocią... Wspierała wszelkie inicjatywy kulturalne, które uważała za interesujące – nie oglądając się na poglądy polityczne, obyczajowe czy religijne ich autorów. Przez przyjaciół (a miała ich bardzo wielu) często nazywana była czule: „Marysieńką” i „Kruszynką”.

Trwałym świadectwem jej wizjonerskich pomysłów mogą być: „Galeria Prowizorium” w ŁOK-u, Będąca do dziś najważniejszym forum wystawienniczym na terenie ziemi Łukowskiej – Czy Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych w Stoczku Łukowskim, którego była współinicjatorką.

Już później, po 2004 R., kiedy Maria Halina Balińska przeszła na emeryturę – ale objęła (na pół etatu) szefowanie Kinem „Oaza” - zadbała o bardzo atrakcyjną ofertę filmową tej placówki, m.in. poprzez wspieranie dyskusyjnego klubu filmowego. w Łukowie – filmowe „hity” pojawiały się często szybciej, niż w miastach wielokrotnie większych...

Niestety kilka dobrych i ważnych pomysłów Marii Haliny Balińskiej zostało zlekceważonych przez ówczesnych włodarzy Łukowa.

Pierwszym - było wykupienie przez Miasto Zakładowego Domu Kultury przy Zakładach Przemysłu Skórzanego „Łukbut”, W którym istniało wówczas drugie kino łukowskie pod nazwą „Miś”. Za niewielkie pieniądze można było wtedy uzyskać budynek pod nowoczesny ośrodek kultury, z dużą salą widowiskową.

Drugi zaprzepaszczony pomysł – to odkupienie od właścicieli (oraz unowocześnienie), istniejącej od czasów przedwojennych, siedziby Kina „Oaza”. Niestety, zamiast tego - zapadła decyzja o likwidacji tej placówki kultury. I dopiero 2 lata później, w pomieszczeniach ŁOK-u, utworzono (kilkakrotnie mniejsze) Kino „Łuków”.

Maria Halina Balińska do końca życia interesowała się sprawami naszego miasta. Starła się także pomagać w rozwoju jego kultury. Przez kilka pierwszych lat po ostatecznym przejściu na emeryturę (w 2013 r.) – była jednak pomijana i przemilczana. Ostatecznie – została doceniona przez ostatniego ze swoich następców (i podjęła z nim nawet nieoficjalną współpracę).

Maria była osobą bardzo skromną. Nie ubiegała się nigdy o żadne zaszczyty. Mimo to – była wielokrotnie nagradzana za swoją pracę zawodową (m.in. Odznaką „Zasłużonego Działacza Kultury” oraz odznaczeniami państwowymi).

Jej osobowość i dorobek zawodowy zostały także uhonorowane przez społeczeństwo Łukowa wyborem do Rady Powiatu I kadencji, w której działała w latach 1998-2002.

Niewiele osób wie, że Maria Halina Balińska parała się także, okazjonalnie... poezją. Jest autorką wielu znakomitych fraszek, limeryków i innych utworów licznych.

Interesując się wieloma sferami życia - zgromadziła okazały i zróżnicowany księgozbiór, godny osoby o tak wysokim poziomie intelektualnym.

Ostatnim niezwykłym czynem Marii Haliny Balińskiej była... donacja swojego ciała na potrzeby Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, aby nawet po odejściu – służyć ludziom (w tym przypadku: studentom medycyny).

Z przedstawionych powyżej przesłanek jasno wynika, że Maria Halina Balińska – jako osoba wybitna i jednoznacznie pozytywna - w pełni zasłużyła na (pośmiertne) przyznanie jej Odznaki Honorowej „Za Zasługi Dla Łukowa”.